

2

IK KEEK UIT HET RAAM terwijl het landschap voorbijgleed. Ik keek binnen in keukens, huiskamers, slaapkamers en kleine stadstuinen. Het was me nooit eerder opgevallen hoe klein huizen waren, als woonden mensen in hokjes zoals bijen in hun raten.

In de coupé zat een mager meisje. En een magere kale man, goed gekleed maar met versleten schoenen.

We reden voorbij achtertuinen en huizen, parkeerterreinen en loodsen, voorbij een kind dat zijn wang tegen het glas van een ruit drukte. Het leek vast te kleven met een grote zuignap. Een man rookte een sigaret op zijn balkon, hij ademde de rook diep in. Het leek dat hij me aankeek toen hij die in een prachtige wolk weer uitblies. Iemand lag voorover op bed, haar gezicht in de kussens gedrukt, haar lichaam schokte.

In een bijna lege kamer met versleten half loshangende gordijnen en afval verspreid over de vloer dansten een vrouw en een man dicht tegen elkaar aan.

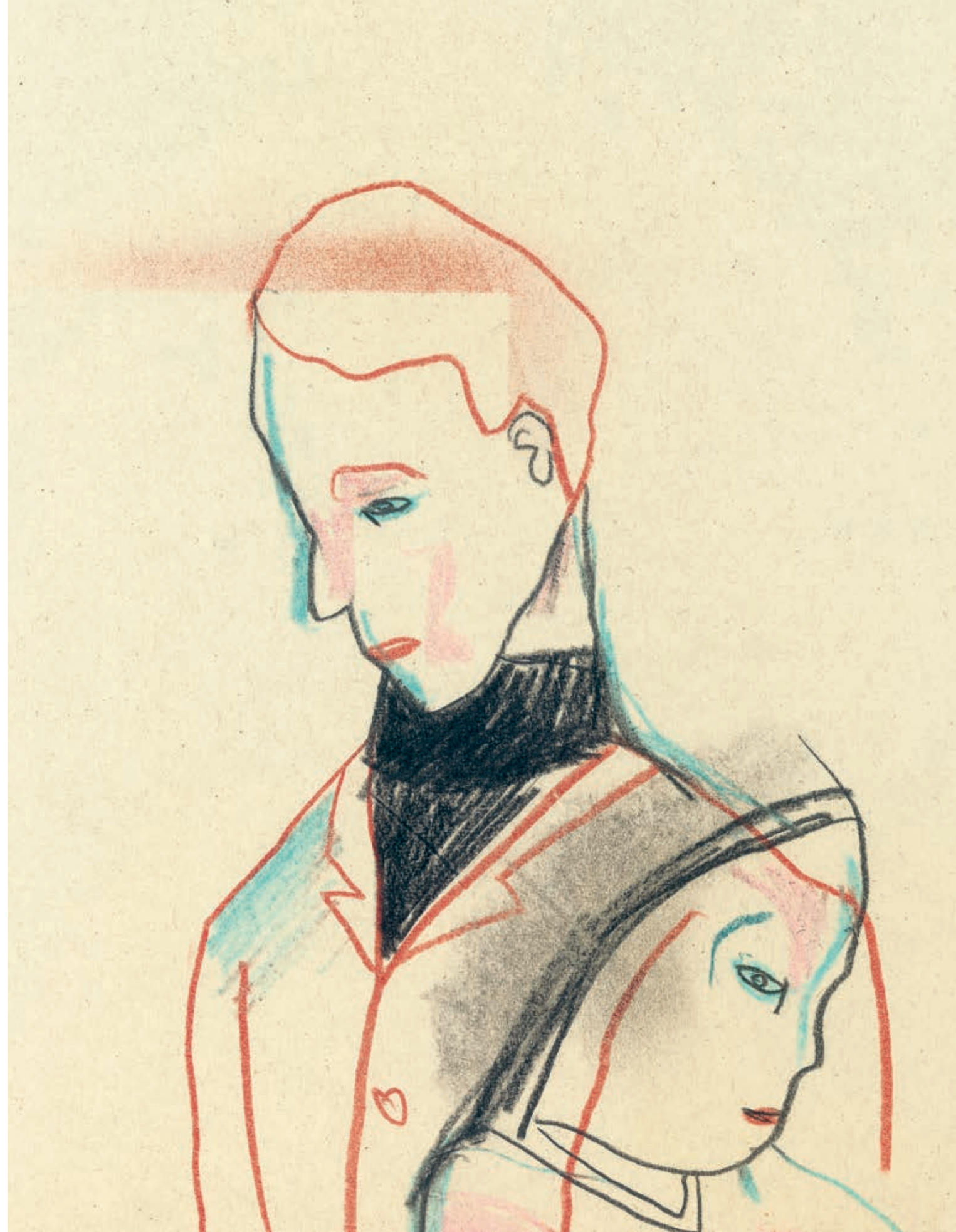
Buiten de stad werd het uitzicht weids. Ik wilde ineens in die vergezichten rondlopen, in de nazomerzon. Hier en daar reden er auto's, merkwaardig traag en vredig gleden ze door

het landschap. Er kwam vrolijke rook uit de schoorstenen, een vrouw fietste langs de sporen, met twee overvolle boodschappentassen. Ze kwam amper vooruit tegen de wind in. Haar mond was opengesperd en haar jas wapperde achter haar als een rode vlag.

Ik voelde de wind, voelde de spieren van mijn benen, als was ik het die fietste.

De man wierp een blik naar het meisje. Het meisje glimlachte aarzelend terug. Ze kenden elkaar.

IK VROEG ME AF OF ZE ME ZOU DEN MISSEN, op kantoor. Meestal kwam ik als eerste aan op mijn werk en was ik al in de weer als mijn collega's binnenwaaiden. Vaak leken ze me niet op te merken, ze maakten veel lawaai en ik onttrok me graag aan de gesprekken waar ik weinig van begreep. Soms kwam een van hen iets vragen, maar het archief van steekkaarten dat ik beheerde, werd nog amper geconsulteerd. Misschien hadden ze nog niets gemerkt. Misschien klopte nu iemand op mijn deur, keek verbaasd naar de anderen omdat ik niet reageerde. Misschien merkten ze nu pas dat ik bestond. Nu ik niet op mijn plaats was.

Ik maakte me zorgen over de vissen in mijn aquarium. Ze kunnen vast een paar dagen zonder eten, bedacht ik.

Ik glimlachte opgewonden. Een schooljongen die spijbelt. Waar zouden de drie vrouwen zitten, in welke wagon? Zou ik hen terugzien?

In gedachten stelde ik een lijst op van spullen die ik nodig had: een tandenborstel, sokken, ondergoed, scheergerei, nieuwe kleren. Het idee te gaan winkelen in een vreemde stad maakte me bang. Hier in de trein zat ik veilig. Achter glas. Ik hoopte dat de rit nog lang zou duren.

INEENS STONDEN WE STIL. Er ging een schok door de treinstellen, een snerpend geluid van staal op staal en toen was er stilte. We keken elkaar vragend aan. Reizigers liepen heen en weer, er werd druk gepraat over de oorzaak van het oponthoud. 'Een technisch defect,' veronderstelde een man met o-benen. 'De machinist is onwel geworden,' beweerde een oudere dame die er zelf niet al te gezond uitzag. 'Er liep een kleine man over de sporen,' beweerde een man met leren handschoenen en een strakke lange jas.

IK WEET NIET OF JIJ HET WAS die over de sporen liep om de trein te doen stoppen. En als jij het was, weet ik niet waarom je het deed. Je was er ineens. Je schoof de deur van de coupé open en kwam naast me zitten. De anderen leken je niet op te merken. Ik kan moeilijk beschrijven wat er door me heen ging. Je was kleiner dan een normale man. En je leek op mij, of tenminste, dat gevoel had ik. Je droeg kleren die ook van mij hadden kunnen zijn. Je glimlachte en je lach maakte me verdrietig. Je bewoog zonder geluid te maken, alsof je wilde vermijden dat iemand je zou opmerken. Ik zat bewegingloos naast je, naast een kleine vale man die speciaal voor mij gekomen leek.

Ik heb het je niet gevraagd waarom je daar opstapte en niet bij een gewone halte. Maar je zorgde er wel voor dat Haja haar verhaal vertelde.

